

Пильгун Н. В., к.ю.н., доцент,
Пущик І. М., студентка,
Навчально-науковий Юридичий інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ

ПРАВОВЕ ВИХОВАННЯ МОЛОДІ

Упродовж багатьох століть одним із аспектів усебічного розвитку особистості є висока правова культура. Адже не можна вважати фізично здорову людину гармонійно розвиненою, якщо вона, маючи широкі знання, добре працюючи або навчаючись, порушує закони, права. Як і будь-яка інша сфера життєдіяльності, вона розвивається в процесі передачі знань від одного покоління до іншого та виховуючи у своїх нащадках найкращі якості.

Процес виховання завжди відігравав важливу роль у процесі формування особистості. На даному етапі розвитку українського суспільства увага поняттю «виховання» лише збільшилась. Тлумачення йому не дає ні один із українських професорів чи вчених, але, мабуть, найбільш узагальнююче є визначення, що виховання – це процес, за допомогою якого передається та засвоюється соціально цінний досвід поколінь [1, с. 223].

Процес виховання ставить собі за мету досягнення у людині стану вихованості, що формує ставлення до навколишнього світу. Для більш досконалого вивчення особистісного розуміння світу людиною, виховання поділяється на декілька видів, одним з них є правове виховання.

Правове виховання – це цілеспрямований постійний вплив на людину з метою формування у неї правової культури і активної правомірної поведінки. Основна його ціль є надання кожному громадянину базових юридичних знань, навчити поважати букву закону та дотримання її у повсякденному житті [2, с. 341].

Розглядаючи правове виховання, як основу правової культури особистості, слід звернути увагу і на його ознаки, для кращого розуміння поняття:

- будується на засадах системи норм права;
- припускає впровадження в правосвідомість виховних складових елементів упорядкованих суспільних відносин — дозволянь, зобов'язань, заборон;
- охоплює суб'єктів права, які не тільки додержуються правових норм, а й є схильними до правопорушень та порушили ці норми;
- здійснюється за допомогою спеціальних право виховних способів і засобів [3, с. 457].

Правове виховання, як і будь який інший різновид цього процесу,

формується у свідомості людини. Важливим є той факт, що воно, як і внутрішній світогляд, зароджується ще у підлітковому віці. Тому правове виховання молоді з року в рік є одне з найважливіших питань у розвитку держави.

Необхідність правового виховання молоді зумовлюється рядом чинників. По-перше, молоді члени суспільства перебувають на стадії переходу до соціальної зрілості, до самостійного життя, до здійснення соціальних функцій у повному об'ємі. По-друге, в їх поведінці з'являються вікові особливості інтелекту, волі, емоцій тощо. Саме ці особливості, про які йшла мова вище, і зумовлюють, зокрема, недостатнє вміння визначати істинне значення того чи іншого факту, дати правильну оцінку прикладу який спостерігається, протистояти негативному прикладу мікросередовища, і зумовлюють необхідність правового виховання молодого покоління у душі поваги до Закону.

На законодавчому рівні умови розвитку правового виховання молоді є закріплені у Національній програмі правової освіти населення, але на жаль, як показує практика, вони не реалізуються в дійсності.

Згідно вище згаданої програми правова освіта є складовою частиною системи освіти і має на меті формування високого рівня правової культури та правосвідомості особи, її ціннісних орієнтирів та активної позиції як члена громадянського суспільства. Надання правової освіти має здійснюватися в усіх дошкільних, загальноосвітніх, професійно-технічних, вищих навчальних закладах і закладах післядипломної освіти [4].

Як уже зазначалось, проблема такої програми є в тому, що вона не реалізується на практиці. Після проведеного нами опитування серед студентів різних спеціальностей та вузів України ми зробили висновок, що правового виховання як такого не існує. У навчальних закладах, де і повинні давати базові знання про право, їх не дають. Так, вони є затверджені на папері, але на практиці вони не існують. Наприклад: студент економічного факультету не має жодного уявлення про податкове право, без якого він не може здійснювати свою професійну діяльність. У результаті в майбутньому в нас нема високо професійних спеціалістів, але є проблеми з корупцією через незнання букви закону.

Таких прикладів можна навести безліч, але висновок можна зробити один. Проблема правового виховання молоді була, є і буде. В українській державі цій проблемі не приділяють достатньої уваги. Складається думка, що для досягнення бажаної мети потрібно тільки документальне затвердження, тобто спостерігається формальний підхід. Звичайно багато, що залежить від власного бажання кожного громадянина, але при створенні відповідних умов результат був би кращим.

Отже, правове виховання молоді – виховна діяльність школи, сім'ї, правоохоронних органів, спрямована на формування правової свідомості

та навичок і звичок правомірної поведінки молоді [5, с. 31]. Не вирішеність проблеми правового виховання може привести до руйнування нашої держави, бо держава не може існувати без права якого не дотримують та не знають. Свідома особа повинна знати свої права та обов'язки, бо це те що формує її як правильного громадянина своєї держави.

Література

1. Зайчук О. В. Теорія держави і права. Академічний курс / О. В. Зайчук, Н. М. Оніщенко. – К.: Юрінком Інтер, 2006. – 688 с.
2. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. / З. Н. Курлянд, Р. І. Хмельюк, А. В. Семенова; за ред. З. Н. Курлянд. – К.: Знання, 2005. – 399 с.
3. Скакун О. Ф. Теорія держави і права: підруч. / О. Ф. Скакун. – К.: Алерта, 2016. – 528 с.
4. Про національну програму правової освіти населення: Указ Президента України від 18.10.2001 № 992/2001 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/992/2001>
5. Правове виховання в сучасній Україні: монографія / А. П. Гетьман, Л. М. Герасіна, О. Г. Данильян та ін.; за ред. В. Я. Тація, А. П. Гетьмана, О. Г. Данильяна. – Х.: Право, 2010 – 368 с.

УДК 340.1:355.1:304(043)

Піскун І.І., к.ю.н., доцент,
Національний університет оборони
України імені Івана Черняховського, м. Київ

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ЗАХИСТУ ПРАВ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ В УМОВАХ ОСОБЛИВОГО ПЕРІОДУ

Відповідно до діючого законодавства на Збройні Сили України покладено виконання найважливішої функції держави – захист суверенітету і територіальної цілісності України. Згідно ст. 17 Конституції України держава забезпечує соціальний захист громадян України, які перебувають на службі у Збройних Силах України та в інших військових формуваннях, а також членів їхніх сімей. Низкою нормативно-правових актів визначено права і свободи військовослужбовців в умовах особливого періоду. Дані питання мають велику соціальну значимість, у зв'язку з чим, з метою підвищення рівня прав і свобод, їх гарантій та захищеності військовослужбовців, законодавчими та нормотворчими державними органами проводиться постійний аналіз нормативно-правових актів та до них вносяться відповідні зміни. Однак повільність зазначеного процесу зумовлює соціальну напруженість серед особового складу Збройних Сил